

ZDRAVSTVO

Izvori i metodi prikupljanja podataka

Podaci o zdravstvenim ustanovama, odnosno organizacionim jedinicama, radnicima i radu prikupljaju se godišnjim izvještajima za pojedine vrste zdravstvenih službi, koje one dostavljaju prema uputstvima za sastavljanje izvještaja. Podaci o zaraznim bolestima prate se na osnovu prijava o obolijavanju od zaraznih bolesti, koje se dostavljaju Službi epidemiologije.

Oboljenja i stanja utvrđena u službi opšte medicine i specijalističkoj službi data su po specijalno utvrđenoj listi oboljenja, u skladu sa Međunarodnom klasifikacijom bolesti.

Obuhvat

Rad i morbiditet se odnose na cijelu kalendarsku godinu, a kadrovi se iskazuju sa stanjem na dan 31. decembra.

Podaci o kadrovima u zdravstvu su potpuni, s obzirom na to da su obuhvaćene sve zdravstvene organizacije.

Prijavljivanje zaraznih bolesti regulisano je Odlukom o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti.

Definicije

Služba je zdravstvena ustanova ili dio zdravstvene ustanove, i pruža zdravstvenu zaštitu određenim grupacijama stanovništva (žene, djeca, radnici), ili obezbjeđuje zdravstvenu zaštitu od pojedinih oboljenja (TBC, dijabetes i dr.).

Služba je tako organizovana da pored kurativnih pruža i preventivnu zaštitu stanovništva, i u svom sastavu ima više organizacionih jedinica, na primjer: ambulantu, savjetovanište, patronažu i drugo. Po pravilu, služba ima bar jednog ljekara specijalistu koji rukovodi službom.

Organizaciona jedinica – mjesto, punkt je dio službe zdravstvene ustanove i teritorijalno se može nalaziti na istom mjestu gdje i zdravstvena ustanova ili na drugim mjestima. Ako se sve organizacione jedinice-punktovi nalaze na istom mjestu (ista adresa), onda se cijela služba smatra jednom organizacionom jedinicom-punktom. Ako se organizacione jedinice-punktovi nalaze na više mjesta, onda se svaka od njih smatra posebnim punktom.

Služba za stacionarno liječenje u opštim bolnicama prima na liječenje bolesnike od svih vrsta bolesti. One su, u organizacionom smislu, sastavljene od pojedinih odjeljenja (interno, zarazno, hirurško, itd.).

Služba za stacionarno liječenje u specijalnim bolnicama prima i liječi bolesnike od bolesti za koje je dotična bolnica specijalizovana (tuberkuloza pluća, kostiju, dječje bolesti, itd.).

Bolesnički dani su dani koje je jedno lice provelo u stacionarnoj ustanovi, radi liječenja ili ispitivanja. U broj bolesničkih dana uračunavaju se dani provedeni u stacionaru, uključujući i dan otpusta, a ne uračunava se dan prijema.

Broj postelja u pojedinoj vrsti specijalnih bolnica ne čini cjelokupan posteljni fond za dotičnu vrstu liječenja, već tome treba dodati i broj postelja koje se nalaze u odnosnim specijalističkim odjeljenjima službe za stacionarno liječenje u opštim bolnicama namijenjenim bolnicama za liječenje od iste vrste bolesti.

Posjeta je svaki kontakt pojedinca sa ljekarom ili sa drugim zdravstvenim radnikom u zdravstvenoj ustanovi, kući ili na drugom mjestu, radi ostvarivanja zdravstvene zaštite.

Posjeta ljekaru zbog oboljenja, stanja ili povrede je kontakt koji pojedinac učini sa ljekarom zbog nekog oboljenja, stanja ili povrede. Ova posjeta može biti "prva" ili "ponovna."

HEALTH

Sources and methods of data collection

Data on health facilities, that are organizational units, employed persons and activities are collected through annual reports for certain types of health services, submitted according to instructions for report writing. The data on communicable diseases are confirmed and provided by the service of epidemiology of the Institute of Public Health according to their reports.

Diagnoses by general practitioners and specialists are made according to a special standard list of diseases based on the International Classification of Diseases.

Coverage

Figures on activities and morbidity relate to the whole calendar year, while data on staff refer to the situation as on 31 December.

Data on human resources in public health are complete since all health care units are covered.

Reporting of communicable diseases is regulated by Declaration of reporting communicable diseases.

Definitions

Health service is a public health institution or a part of health institution providing health care to certain groups of population (women, children, workers) or providing health care against certain diseases (tuberculosis, diabetes, etc.).

Health service provides both curative and preventive consultations and incorporates more than one organizational unit, such as: outpatient departments, consultation centres, visiting-nurse service, etc. As a rule, a service has at least one physician specialist managing the service.

Organizational unit - station is a part of a public health institution, and territorially can be located at the same place where a public health institution is, or elsewhere. If all organizational units - stations are at the same location (with the same address) then the whole service is considered as one organizational unit - station. If organizational units - stations are located at several places, then each is considered as a separate unit/station.

In-patient stationary treatment in general hospitals provides treatment against all kinds of diseases. By organizational principle, they are composed of several departments (Department of Internal Medicine, Infectious/Contagious Diseases Department, Surgical Department, etc.).

In-patient stationary treatment service in special hospitals provides treatment against a specific disease (pulmonary tuberculosis, bones diseases, children's diseases, etc.).

Hospitalization days are days a person has spent in stationary institution, for treatment or medical examinations. These include days actually spent in a given stationary unit as well as a release day, while admittance day is excluded.

Number of beds in a certain specialized hospital does not represent the total number of beds available for certain type of treatment, since the number of beds in corresponding specialists' departments for in-patient treatment of general hospitals should be added.

A visit is every contact of an individual with a physician or another health worker in a health institution, at home or elsewhere for health care purposes.

A visit to a physician due to disease, state or injury is a contact with a physician due to aforementioned reasons. This visit may be the "first" one or "repeated" one.

Prva posjeta je kontakt koji pojedinac prvi put učini sa ljekarom zbog nekog oboljenja, stanja ili povrede.

Ponovne posjete su sve ostale posjete u vezi sa oboljenjem, stanjem ili povredom, do konačnog ishoda.

Prva posjeta ljekaru u savjetovalištu službe za zdravstvenu zaštitu žena smatra se ona koju je trudna žena učinila prvi put tokom jedne trudnoće.

Kao prva posjeta ljekaru u dječijem savjetovalištu smatra se ona kada je dijete prvi put došlo u zdravstvenu ustanovu i za njega popunjen dječiji karton.

The first visit is a contact with doctor made for the first time due to some disease, state or injury.

The repeated visit include all further visits related to the disease, state or injury, until the final outcome

The first visit to a doctor in a consultation centre of health care for women is a visit made for the first time by a pregnant woman during the same pregnancy.

The first visit to a doctor in children's consultation centre is the first visit of a child to a health institution when opening his/her health care record.

23 – 1. BOLNICE I STACIONARI

HOSPITALS AND STATIONARY FACILITIES

	Bolnice <i>Hospitals</i>	Kreveti <i>Beds</i>	Bolesnici / <i>Patients</i>		Bolesnički dani liječenih bolesnika <i>Hospital days of treated patients</i>	Ljekari / <i>Physicians</i>		Više i srednje zdravstveno osoblje <i>High and medium level health staff</i>	Niže zdravstveno osoblje <i>Lower level health staff</i>
			Primljeni <i>Admitted</i>	Ispisani <i>Released</i>		Ukupno <i>Total</i>	Specijalisti <i>Specialists</i>		
BOLNICE / HOSPITALS									
2008	8	1 698	59 672	59 659	426 913	422	318	1 099	-
2009	8	1 707	62 292	62 301	445 262	448	348	1 120	-
2010	8	1 706	66 435	65 459	436 768	460	368	1 135	-
2011	8	1 706	66 451	66 470	430 755	445	365	1 127	-
2012	8	1 697	68 406	68 504	429 802	494	388	1 109	-
STACIONARI / STATIONARY FACILITIES									
2008	5	83	4 583	4 573	17 087	9	9	44	-
2009	5	94	3 699	3 696	19 063	8	8	44	-
2010	5	96	3 584	3 576	18 196	8	8	41	-
2011	5	96	3 916	3 932	19 494	8	8	42	-
2012	5	96	3 829	3 825	18 045	8	8	42	-
BOLNICE ZA PLUĆNE BOLESTI / HOSPITALS FOR PULMONARY DISEASES									
2008	1	146	2 289	2 240	47 752	16	14	63	-
2009	1	141	2 326	2 524	45 995	17	15	69	-
2010	1	141	2 613	2 526	43 177	18	15	75	-
2011	1	141	2 680	2 715	42 800	18	16	74	-
2012	1	141	2 610	2 618	40 139	19	16	77	-
NEUROPSIHIJATRIJSKE BOLNICE / NEUROPSYCHIATRY HOSPITALS									
2008	1	241	1 193	1 196	92 444	13	12	74	-
2009	1	241	1 215	1 214	96 265	14	12	71	-
2010	1	241	1 302	1 308	94 020	14	12	72	-
2011	1	241	1 387	1 385	98 426	14	12	73	-
2012	1	241	1 105	1 113	95 488	14	11	75	-
DJEČIJE BOLNICE / PEDIATRIC HOSPITALS									
2008	1	132	5 387	5 391	30 999	43	36	142	-
2009	1	138	4 952	4 948	29 984	48	34	149	-
2010	1	138	4 900	4 901	30 398	48	34	147	-
2011	1	138	4 589	4 581	30 437	46	35	146	-
2012	1	138	4 396	4 387	29 876	46	36	148	-
CENTRI ZA REHABILITACIJU / REHABILITATION CENTERS									
2008	1	1 457	16 431	16 431	209 070	27	23	202	3
2009	1	1 457	14 929	14 929	182 072	22	18	204	-
2010	1	1 457	14 715	14 715	199 000	20	16	202	-
2011	1	1 457	15 294	15 294	202 129	22	18	183	-
2012	1	1 457	14 015	13 975	187 136	20	17	181	-
ORTOPEDSKE BOLNICE / ORTHOPEDIC HOSPITALS									
2008	1	178	2 221	2 213	32 614	23	18	93	-
2009	1	122	1 896	1 946	26 424	24	19	92	-
2010	1	122	2 099	2 052	30 321	22	17	80	-
2011	1	122	1 880	1 877	35 267	26	16	78	-
2012	1	122	1 875	1 944	30 073	25	15	79	-
OSTALE BOLNICE (onkologija i radioterapija) / OTHER HOSPITALS (oncology and radiotherapy)									
2008	1	22	501	489	4 816	10	6	20	5
2009	1	22	495	499	5 296	17	7	27	6
2010	1	50	658	654	5 949	16	7	26	-
2011	1	50	1 316	1 315	10 405	19	9	41	-
2012	1	50	1 459	1 462	11 618	21	10	54	-

Izvor: Institut za javno zdravlje Crne Gore

Source: Institute of Public Health of Montenegro

23 – 2. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ODRASLIH

HEALTH CARE FOR ADULTS

	2008	2009	2010	2011	2012	
Organizacione jedinice	101	101	103	92	92	Organizational units
Zdravstveni radnici	633	595	564	562	549	Health workers
Ljekari specijalisti	133	134	137	145	145	Specialists
Ljekari opšte medicine	104	106	113	110	107	General practitioners
Viši i srednji zdravstveni radnici	396	355	314	307	297	High and medium level health workers
Posjete – ukupno, hilj.	1 516	1 725	1 926	2 162	2 267	Visits -Total, in thous.
Prve	474	655	770	917	982	First
Ponovne	1 042	1 070	1 156	1 245	1 285	Repeated
Kućne posjete ljekara u hilj.	18	23	29	32	32	Home visits by physicians, in thous.

Izvor: Institut za javno zdravlje Crne Gore

Source: Institute of Public Health of Montenegro

22 – 3. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ŽENA

HEALTH CARE FOR WOMEN

	2008	2009	2010	2011	2012	
Organizacione jedinice	19	19	18	18	23	Organizational units
Zdravstveni radnici	82	85	81	74	80	Health workers
Ljekari specijalisti	30	32	30	32	36	Specialists
Viši i srednji zdravstveni radnici	52	53	51	42	44	High and medium level health workers
Posjete – ukupno, hilj.	125	135	146	160	175	Visits - Total, in thous.
Prve:	47	52	52	76	80	First:
Trudnica	8	9	16	17	18	Pregnant women
Ostalih žena	39	43	51	59	62	Other women- patients
Ponovne posjete, hilj.	78	83	94	84	95	Repeated visits, in thous.

Izvor: Institut za javno zdravlje Crne Gore

Source: Institute of Public Health of Montenegro

23 – 4. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA
PREDŠKOLSKE I ŠKOLSKE DJECEHEALTH CARE FOR
PRE-SCHOOL AND SCHOL CHILDREN

	2008	2009	2010	2011	2012	
Organizacione jedinice	27	26	29	26	28	Organizational units
Zdravstveni radnici	255	263	247	222	223	Health workers
Ljekari specijalisti	78	85	79	80	81	Specialists
Ljekari opšte medicine	7	5	2	7	5	General practitioners
Viši i srednji zdravstveni radnici	170	173	166	135	137	High and medium level health workers
Posjete ljekaru (predškolska djeca), hilj.	373	367	393	405	326	Visits to physicians (pre-school children), in thous.
U savjetovalištu (odojčad)	49	42	49	60	57	The counseling center (infants)
Prve:	27	28	31	36	36	First:
U ordinaciji kod ljekara	324	325	344	345	269	In the doctor's office
Prve:	211	192	204	206	210	First:
do 1 godine	36	38	40	41	42	Up to one year
1-2 godine	59	61	67	66	63	1-2 years of age
3-5 godina	65	63	68	68	75	3-5 years of age
6 i više godina	32	30	29	31	30	6 years and over
Posjete ljekaru (školska djeca), hilj.	242	329	274	260	248	Visits to physicians, (school children) in thous.
Prve	152	177	169	163	156	First
Ponovne	90	152	105	97	92	Repeated

Izvor: Institut za javno zdravlje Crne Gore

Source: Institute of Public Health of Montenegro

23 – 5. DOMOVI ZDRAVLJA – SPECIJALISTIČKA
ZDRAVSTVENA ZAŠTITA¹⁾PRIMARY HEALTH CENTER -
SPECIALISED HEALTH CARE¹⁾

	2008	2009	2010	2011	2012 ¹⁾	
Organizacione jedinice	117	127	120	119	...	Organizational units
Zdravstveni radnici	182	214	228	202	...	Health staff
Ljekari – ukupno	67	80	80	73	...	Physicians – total
Specijalisti	67	71	73	67	...	Specialists
Viši i srednji zdravstveni radnici	115	134	148	129	...	High and medium level health workers
Posjete (u ordinaciji) – ukupno, hilj.	368	380	415	433	...	Visits (to physicians)-Total, in thous
Prve	206	219	228	248	...	First
Ponovne	162	161	187	185	...	Repeated

Izvor: Institut za javno zdravlje Crne Gore

Source: Institute of Public Health of Montenegro

¹⁾ Institut za javno zdravlje Crne Gore do štampanja ovog izdanja nije dostavio podatke za 2012. godinu.¹⁾ Public Health Institute of Montenegro did not provide the data for 2012 up to the printing of this edition.

23 – 6. BOLNICE, SPECIJALISTIČKE AMBULANTE

HOSPITALS, AMBULANCES OF SPECIALISTS

	2008	2009	2010	2011	2012 ¹⁾	
Organizacione jedinice	109	112	129	121	...	Organizational units
Zdravstveni radnici	242	274	294	280	...	Health staff
Ljekari – ukupno	46	53	54	55	...	Physicians – total
Specijalisti	46	48	47	44	...	Specialists
Viši i srednji zdravstveni radnici	196	221	240	225	...	High and medium level health workers
Posjete (u ordinaciji) – ukupno, hilj.	603	624	711	718	...	Visits (to physicians)-Total, in thous
Prve	345	350	398	295	...	First
Ponovne	258	274	313	423	...	Repeated

Izvor: Institut za javno zdravlje Crne Gore

Source: Institute of Public Health of Montenegro

¹⁾ Institut za javno zdravlje Crne Gore do štampanja ovog izdanja nije dostavio podatke za 2012. godinu.¹⁾ Public Health Institute of Montenegro did not provide the data for 2012 up to the printing of this edition.

23 – 7. PRIJAVLJENI SLUČAJEVI ZARAZNIH BOLESTI

REGISTERED CASES OF CONTAGIOUS DISEASE

	2011		2012		
	Oboljeli <i>Infected</i>	Umrli <i>Dead</i>	Oboljeli <i>Infected</i>	Umrli <i>Dead</i>	
CRIJEVNE ZARAZNE BOLESTI	1 344	-	1 170	-	INTESTINAL INFECTIONS
Boutulismus	5	-	-	-	<i>Boutulismus</i>
Salmonellosis	296	-	318	-	<i>Salmonellosis</i>
Dysenteria bacillaris	9	-	4	-	<i>Dysenteria bacillaris</i>
Toxiinfectio alimentaris	104	-	119	-	<i>Toxiinfectio alimentaris</i>
Enterocolitis acuta	828	-	592	-	<i>Enterocolitis acuta</i>
Meningitis enteroviroso	28	-	24	-	<i>Meningitis enteroviroso</i>
Hepatitis virosa acuta A	50	-	18	-	<i>Hepatitis virosa acuta A</i>
Hepatitis virosa ac.n.i	16	-	6	-	<i>Hepatitis virosa ac.n.i</i>
Amoebiasis	-	-	2	-	<i>Amoebiasis</i>
Giardiasis – Lambliasis	8	-	28	-	<i>Giardiasis – Lambliasis</i>
Cl. difficile enterocolitis	-	-	59	-	<i>Cl. difficile enterocolitis</i>
RESPIRATORNE ZARAZNE BOLESTI	5 166	-	6 381	-	RESPIRATORY INFECTIONS
Tuberculosis activa	108	-	95	-	<i>Tuberculosis activa</i>
Syndroma pertusis	8	-	2	-	<i>Syndroma pertusis</i>
Angina streptococcica	1 015	-	1 537	-	<i>Angina streptococcica</i>
Scarlatina	57	-	134	-	<i>Scarlatina</i>
Meningitis epidemica	4	-	-	-	<i>Meningitis epidemica</i>
Encephalitis	2	-	-	-	<i>Encephalitis</i>
Varicella	3 732	-	4 197	-	<i>Varicella</i>
Morbilli	5	-	-	-	<i>Morbilli</i>
Rubella	-	-	-	-	<i>Rubella</i>
Parotitis epidemica	57	-	104	-	<i>Parotitis epidemica</i>
Mononucleosis infectiosa	92	-	279	-	<i>Mononucleosis infectiosa</i>
Meningitis purulenta	6	-	10	-	<i>Meningitis purulenta</i>
Pneumonia	80	-	23	-	<i>Pneumonia</i>
POLNO PRENOŠIVE ZARAZ. BOLESTI	22	-	35	-	VENERAL DISEASES
Syphilis	-	-	8	-	<i>Syphilis</i>
Gonorrhoea	4	-	1	-	<i>Gonorrhoea</i>
Chlamydia genitalis	-	-	1	-	<i>Chlamydia genitalis</i>
Hepatitis virosa acuta B	18	-	25	-	<i>Hepatitis virosa acuta B</i>
TRANSMISIVNE ZARAZNE BOLESTI	18	-	14	-	VECTOR DISEASES
Leishmaniasis	4	-	2	-	<i>Leishmaniasis</i>
Lume boreliosis	11	-	10	-	<i>Lume boreliosis</i>
Malaria	3	-	1	-	<i>Malaria</i>
Infectio West Nile viralis	-	-	1	-	<i>Infectio West Nile viralis</i>
ANTROPOZOONOZE	19	1	33	1	ANTROPOZOONOSIS
Tularemia	-	-	1	-	<i>Tularemia</i>
Brucellosis	-	-	1	-	<i>Brucellosis</i>
Febris haemorrhagica cum n.syn	1	-	10	1	<i>Febris haemorrhagica cum n.syn</i>
Echinococcosis	9	-	19	-	<i>Echinococcosis</i>
Toksoplazmoza	5	-	2	-	<i>Toksoplazmoza</i>
Q febris	2	-	-	-	<i>Q febris</i>
Tetanus	1	1	-	-	<i>Tetanus</i>
Leptospirosis	1	-	-	-	<i>Leptospirosis</i>
PARAZ. I MIKOT. ZARAZNE BOLESTI	222	-	942	-	PARASITIC AND MYCOSIS DISEASES
Dermatophitia	4	-	1	-	<i>Dermatophitia</i>
Helmintiasis, non insignata	-	-	1	-	<i>Helmintiasis, non insignata</i>
Pediculosis	2	-	1	-	<i>Pediculosis</i>
Scabies	173	-	700	-	<i>Scabies</i>
Taeniasis	2	-	2	-	<i>Taeniasis</i>
Infectiones cestodicae aliae	-	-	1	-	<i>Infectiones cestodicae aliae</i>
Ascariasis	9	-	39	-	<i>Ascariasis</i>
Enterobiasis	32	-	197	-	<i>Enterobiasis</i>
OSTALE ZARAZNE BOLESTI	76	-	74	-	OTHER DISEASES
Erysipelas	3	-	6	-	<i>Erysipelas</i>
Hepatitis virosa acuta C	6	-	10	-	<i>Hepatitis virosa acuta C</i>
Herpes Zoster	67	-	57	-	<i>Herpes Zoster</i>
Sepsa	-	-	1	-	<i>Sepsis</i>
KLICONOŠTVO	9	-	28	-	CARRIERS
Latio B hepatitis antigeni	1	-	8	-	<i>Latio B hepatitis antigeni</i>
Latio anticorporis C hepa	8	-	20	-	<i>Latio anticorporis C hepa</i>
Akutna flacidna paraliza	3	-	2	-	<i>Acute flaccid paralysis</i>

Izvor: Institut za javno zdravlje Crne Gore – Centar za epidemiologiju

Source: Institute of Public Health of Montenegro – Epidemiology

23 – 8. APOTEKARSKA USTANOVA „MONTEFARM“

PHARMACY „MONTEFARM“

	2008	2009	2010	2011	2012	
Organizacione jedinice - apoteke	42	42	44	44	44	Organizational units-pharmacies
Medicinsko osoblje	304	313	296	226	226	Medical staff
Diplomirani farmaceuti	94	95	98	85	86	Graduated pharmacists
Farmaceutski tehničari	210	218	198	141	140	Pharmacists technicians
Administrativno osoblje	63	71	61	43	62	Administrative staff
Tehničko osoblje	45	42	40	32	32	Technical staff
Ostvareni prihodi u hilj. EUR	33 396	39 418	41 504	40 217	43 086	Realized income in thous. EUR

Izvor: Apotekarska ustanova " MONTEFARM "

Source: Pharmacy "MONTEFARM "

23 –9. ZDRAVSTVENI RADNICI ZAPOSLENI U ZDRAVSTVU I BOLNIČKE POSTELJE¹⁾HEALTH WORKERS EMPLOYED IN PUBLIC HEALTH SERVICES AND BEDS AVAILABLE¹⁾

	Ljekari <i>Physicians</i>	Stomato- lozi <i>Stomato- logists</i>	Farma- ceuti <i>Pharma- cists</i>	Zdrav.radnici sa višom i srednjom stručnom spremom <i>health workers with high and secondary education</i>	Zdravstveni radnici sa nižom stručnom spremom <i>Health workers with lower educ.</i>	Bolesničke postelje <i>Beds</i>	Ispisani bolesnici <i>Released patients</i>	Bolesni- čki dani <i>Hospita- lization days</i>	Stanovnika <i>Inhabitants</i>	
									na 1 ljekara <i>Per 1 physician</i>	na 1 boles- ničku postelju <i>Per 1 bed</i>
2008	1 351	46	99	4 076	9	3 901	92 320	864 848	465	161
2009	1 346	37	92	4 071	7	3 922	92 057	850 361	469	161
2010	1 276	30	91	3 669	4	3 951	95 191	857 829	485	157
2011	1 294	29	92	3 877	7	3 951	97 569	869 713	479	157
2012	1 308	30	93	3 760	8	3 942	97 828	842 177	476	158

Izvor: Institut za javno zdravlje Crne Gore

Source: Institute of Public Health of Montenegro

¹⁾ Podaci uključuju i Institut "Dr. Simo Milošević", AD Igalo¹⁾ Data of Institute "Dr. Simo Milošević", AD Igalo also included